

Χαρούσι 5/4/1987

ΓΡΑΜΜΑΤΑ και ΤΕΧΝΕΣ

X4.8

Κυριακάτικα

ΕΙΧΑ προγραμματίσει κάποιο καλλιτεχνικό θέμα για τα «Κυριακάτικα». Φαντάστηκα, όμως, τους αναγνώστες της κυριακάτικης «Χαραυγής». Μερικοί θα ρίξουν μια ματιά στη στήλη, καθώς θα ετοιμάζονται για την Πορεία Ειρήνης, κάποιο άλλοι θα τη διαβάσουν, ίσως, μέσα στο λεωφορείο για τη Λάρνακα. Και μερικοί το μεσημεράκι ή το βραδάκι με τα πόδια σε μια λεκάνη νερό, μετά την πορεία. Και ξαφνικά, το θέμα δεν μου φάνηκε «ασορτί», όπως θα λέγανε και στον κόσμο της μόδας. Σήμερα όλοι περπατάμε...

ΠΕΡΠΑΤΩΝΤΑΣ, λοιπόν, φίλοι μου, νά μας, μια παρέα εμείς οι χιλιάδες, κάτω από τον θερμό μας ήλιο, πλάι στη γαλανή θάλασσα. Περπατώντας εν ειρήνη... διαμαρτυρόμενοι εν πορεία...

ΑΠΟ ΜΙΑ περιέργεια, άνοιξα το βιβλίο των ρεκόρ για να δω πότε έγινε διεθνώς η Πρώτη Πορεία Ειρήνης. Δυστυχώς, όμως, βρήκα μόνο πολεμικές πορείες. Μάλιστα, στη λέξη Ειρήνη δεν βρήκα απολύτως τίποτα, ενώ στη λέξη πόλεμο, δόξα τω θεώ, βρήκα τέσσερις σελίδες. Ο μακρύτερος πόλεμος, ο αιματηρότερος πόλεμος, τα φονικότερα όπλα κλπ. Μπορώ μονάχα να σας πληροφορήσω πως ο ανθεκτικότερος πεζοπόρος του κόσμου υπήρξε ο Ρουμάνος Ντιμίτριου Νταν, που άρχισε να περπατά την 1η Απριλίου του 1910 και διάνυσε με τα πόδια 100.000 χλμ. στη Γαλλία μέχρι τις 24 Μαρτίου 1916, καλύπτοντας κατά μέσον όρο 44 χλμ. τη μέρα... για σχεδόν 6 χρόνια συνέχεια. Τα δικά μας 3 χλμ. της Πορείας θα ήταν ένα μικρό ορεκτικό για τον χαλκέντερο εκείνο πεζοπόρο, που πέθανε στα 86 του χρόνια.

ΠΕΡΠΑΤΩΝΤΑΣ, λοιπόν, σκεφτόμαστε κι αναπολούμε κάποιες άλλες πορείες. Την Πρώτη Πορεία Ειρήνης, από τον Ναό του Απόλλωνα, στη Λεμεσό, το 1964, 10 χρόνια πριν το πραξικόπημα και την εισβολή. Ήταν τότε η αρχή της μεγάλης κρίσης. Λίγους μήνες μετά από εκείνη την πορεία είχαν δολοφονηθεί οι πρωτομάρτυρες Μισαιούλης και Καβαζογλου. Τον Ντερβίς Καβαζογλου τον συναντούσαμε συχνά. Την τελευταία φορά που τον είδα μου είχε πει: «Πότε, επιτέλους, θα μου γνωρίσεις τον γιο σου;». Ο γιος μου ήταν νεογέννητος και σήμερα

Περπατώντας

είναι 23 χρόνων. Δεν τον γνώρισε ποτέ!

Η ΔΕΥΤΕΡΗ Πορεία Ειρήνης, το 1979, με τον Θεοδωράκη και πάλι επικεφαλής, από τον Ναό και πάλι του Απόλλωνα. Είχε μεσολαβήσει η εφταετία της Χούντας, είχε μεσολαβήσει το Πολυτεχνείο και το μακελειό της Κύπρου. Κι ο λαός ήξερε πως οι αιτιοί είναι οι ίδιοι, αλλάζουν μονάχα φορεσιά. «Σώπα όπου νάναι θα σημάνουν οι καμπάνες», τραγουδούσε ο λαός.

Η ΤΡΙΤΗ Πορεία Ειρήνης έγινε το 1983, από το Ακρωτήριο στη Λεμεσό. Είχαμε μαζί μας τότε τον λεβεντόγερο, τον Μάνο Κατράκη, με τη βροντερή, αλλά και δακρυσιμένη φωνή: «Η Κύπρος θα βρει το δικό της, αδέλφια...». Πάει κι ο λεβέντης μας ο Μάνος κι η Κύπρος ακόμα παλεύει.

ΠΕΡΠΑΤΩΝΤΑΣ, θυμόμαστε και κάποιες άλλες πορείες. Εκείνη την Μεγάλη, του Μαραθώνα, με τον

Γράφει η Ελλη Παιονίδου

Λαμπράκη να κρατάει μ' ανοιγμένα τα χέρια σαν φτερά τη λέξη ΕΙΡΗΝΗ. Αυτή η φωτογραφία έμελε να τον κρατήσει αθάνατο μετά την άγρια και ποταπή δολοφονία του. Είχαμε την μοναδική τύχη να βρεθούμε στην Πορεία της Κηδείας του, μ' εκείνο το ατέλειωτο οργισμένο πλήθος με τις σηκωμένες γροθιές. Εκείνη η πορεία είχε σημάνει την αρχή του τέλους της αμαρτωλής δυναστείας των Γκλύξμπουργκ, που, ωστόσο, πολύ προσεκτικά και μεθοδικά είχε αντικατασταθεί (με την τρυφερή φροντίδα των υπερατλαντικών συμμάχων) με την αδιστακτική δυναστεία της Χούντας.

ΚΑΙ ΣΤΗ διάρκεια της μαύρης δικτατορίας της Χούντας μερικές κηδείες είχαν δώσει την ευκαιρία

στο λαό να τις μετατρέψουν σε πορείες αντίστασης, όπως η κηδεία του Γεώργιου Παπανδρέου και του Γιώργου Σεφέρη. Και τέλος, φήσαμε στο Νιόβρη του 1973 με τη μεγάλη εξόρμηση του Πολυτεχνείου.

ΠΕΡΠΑΤΩΝΤΑΣ, θυμόμαστε κι εκείνες τις υπέροχες πορείες των γυναικών. Τη δική μας προς την Αμμόχωστο, με φρέσκες ακόμα τις πληγές από το διπλό έγκλημα, την άλλη προς το Παρίσι από όλη την Ευρώπη, την άλλη όπου συμμετείχε και δική μας αντιπροσωπεία γυναικών, που διάσχιζε την Ελλάδα και πήγε προς τη Βουλγαρία... την άλλη στην Αγγλία, πλάι στις πυρηνικές βάσεις του ΝΑΤΟ... τις άλλες... τις άλλες...

ΠΕΡΠΑΤΩΝΤΑΣ για την ειρήνη, αυτόματα γινόμαστε ένα με δισεκατομμύρια ανθρώπους σ' όλη τη γη, που εκφράζουν με τον ίδιο τρόπο, με το βάδισμα, την αντίστασή τους στη διάθεση για καταστροφή της ζωής. Στ' αλήθεια, θα ήταν πολύ ενδιφέρον να μάθουμε ποιος πρωτοσκέφτηκε τις μαζικές πορείες ειρήνης και πότε έγινε η πρώτη πορεία ειρήνης. Ίσως κάποιο στην αρχαία Ελλάδα, όπου οι συγγραφείς έγραφαν έργα με θέμα την Ειρήνη και οι γυναίκες δεν διατάζαν να κάνουν τη δική τους επανάσταση για χάρη της ειρήνης. Πάντως, ένα είναι βέβαιο. Πως όσο ο άνθρωπος μπορεί και όσο ο κίνδυνος του πολέμου υπάρχει θα γίνονται πορείες ειρήνης!